

végzés

I.

- [1] A Nyíregyházi Járásbíróság a lopás büntette és más bűncselekmény miatt **I. rendű** és társai ellen folyamatban volt büntető ügyben a 2013. június 13. napján meghozott és kihirdetett 10.B.659/2012/39. számú ítéletében ... V. rendű terhelten bűnösnek mondta ki:
- társtettesként elkövetett lopás büntetében [1978. évi IV. törvény - továbbiakban: korábbi Btk. - 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont, (6) bekezdés b) pont], és
 - társtettesként elkövetett lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetében [korábbi Btk. 263/A. § (1) bekezdés a) pont].
- [2] Ezért őt - halmazati büntetésül - 3 év 8 hónap börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [3] Rendelkezett a magánfelek által előterjesztett polgári jogi igényről, a lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.
- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, az ítélet ellen az V. rendű terhelten és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.
- [5] A Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2014. június 5. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 3.Bf.614/2013/11. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét az V. rendű terhelten tekintetében akként változtatta meg, hogy ... V. rendű terhelten a társtettesként elkövetett lopás büntette és a lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmentette.
- [6] A megnyílt harmadfokú eljárásban a Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2014. december 2. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett Bhar.III.592/2014/6. számú végzésében a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.614/2013/11. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította.
- [7] A Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság a megismételt eljárás keretében a 2016. február 10. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 2.Bf.9/2015/12. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta:
- ... V. rendű terhelten a tényállás 2. pontjában írt cselekményeit
- társtettesként elkövetett lopás büntetének [2012. évi C. törvény - továbbiakban: Btk. - 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont], és
 - társtettesként elkövetett lőfegyverrel és lőszerrel visszaélés büntetének [Btk. 325. § (1) bekezdés a) pont] minősítette.
- [8] Ezért az V. rendű terhelten szemben kiszabott börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetést 3 évre enyhítette. Kimondta, hogy az V. rendű terhelten a szabadságvesztés büntetésből feltételes szabadságra legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap bocsátható. A bűnjelek vonatkozásában hozott rendelkezést részben pontosította.
- Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az V. rendű terhelten vonatkozásában helybenhagyta.

II.

- [9] A jogerős ítélet ellen ... V. rendű terhelt meghatalmazott jogi képviselője útján terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, amelynek jogalapját a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára - figyelemmel a Be. 373. § (1) bekezdés III. pont a) alpontjára - alapította.
- [10] Az indítvány indokolása szerint a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság részletes indokolási kötelezettségének nem tett eleget, miután nem adott számot arról, hogy miért csak az V. rendű terheltre terhelő vallomásokot fogadja el, és nem adta indokát annak, hogy az azzal szemben **V. rendű** terhelt mellett jelentkező bizonyítékokat miért nem veszi figyelembe.
- Megjegyezte, hogy gyakorlatilag mind az elsőfokú bíróságnak, mind a másodfokú bíróságnak a büntetőjogi felelősségét megalapozó döntését kizárólag csak közvetett bizonyítékok támasztották alá, melyből az eljáró bíróság logikai úton jutott el az ítéleti tényállásig. Megállapítása szerint nyilvánvaló, hogy az elsőfokú bíróság ... V. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét elsősorban a II. rendű terhelt és a IV. rendű terhelt vallomásaira, illetve azok egyébként helytelen logikai értékelésére alapította. Ezzel a megoldással ekként az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták a II. rendű terhelt által tett és ítéleti tényállás alapjául szolgáló elfogadott vallomás önellentmondását, illetve ugyancsak az ítéleti tényállás alapjául szolgáló IV. rendű terhelt vallomásainak ellentmondását. Nyilvánvaló tényként hivatkozott arra is, hogy a II. rendű terheltnek az V. rendű terhelt vonatkozásában tett vallomásai mind hallomásból szerzett információk.
- Sérelmezte az elsőfokú bíróság által lefolytatott szemle eredményére adott logikátlan és bizonytalan indokolást, valamint az V. rendű terheltnek a bűncselekmény elkövetésének idejére alibit szolgáltató tanúvallomások tekintetében azt, hogy azokat „a bíróság nem tudta elfogadni”.
- [11] Ezt követően a felülvizsgálati indítvány a Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság által megalapozatlanság címén hatályon kívül helyezett Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.614/2013/11. számú ítéletében foglalt több megállapítást idéz.
- Összességében a felülvizsgálati indítvány megállapította, hogy ... V. rendű terhelt vonatkozásában eljáró bíróságok ugyanazon tények, ugyanazon bizonyítékok alapján a bűnösség kérdését illetően egymásnak ellentmondó döntéseket hoztak.
- Ezért megítélésük szerint ez a tény már önmagában felvetheti azt, hogy teljes bírói bizonyossággal lehetséges-e tényállást megállapítani. Ezért úgy vélik, hogy az V. rendű terheltet mentő bizonyítékok figyelmen kívül hagyása, mégpedig indokolás nélkül történő figyelmen kívül hagyása mindenképpen azt látszik megalapozni, hogy a bűnösség megállapításához szükséges teljes bizonyosságot ebben az ügyben nem sikerült elérni.
- Az indokolási kötelezettség fontossága körében hivatkozás történt a

7/2013. (III.1.) AB határozatára, valamint a Shala v. Norvégia ügyre is.

- [12] Mindezek alapján **Az V. rendű** terhelte, meghatalmazott védője útján elsődlegesen az ellene emelt vádak alól történő felmentését, másodlagosan a másodfokú ítélet ismételt hatályon kívül helyezését, és a másodfokú bíróság - egy másik törvényszék másodfokú tanácsa - új eljárásra utasítását indítványozta.
- [13] A Legfőbb Ügyészség átiratában a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára alapított felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak találta (BF.1373/2016.).
- [14] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.

III.

- [15] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bekezdés] bírálta felül.
- [16] Ennek során a az elsőfokú- és másodfokú ítéletet érdemben támadó felülvizsgálati indítványt - a Legfőbb Ügyészség álláspontját sem elfogadva - alaptalannak találta.
- [17] Elöljáróban jegyzi meg a Kúria, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ebből következően kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt okok miatt van helye. Emellett a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (4) bekezdésére tekintettel csak az indítványban megjelölt felülvizsgálati okra, valamint - a hivatkozott rendelkezés (5) bekezdése alapján hivatalból folytatandó vizsgálat keretében - a 416. § (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti eljárási szabálysértésekre lehet figyelemmel.
- [18] A felülvizsgálat szabályrendszere értelmében a tényállás helyessége a felülvizsgálat tárgya nem lehet. A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdésének törvényi előírása szerint a tényálláshoz kötöttség érvényesül. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ez a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. Annak vizsgálatánál tehát, hogy a bűnösség megállapítása, vagy a cselekmény jogi minősítése törvényes-e, csak a jogerős határozatban megállapított irányadó tényállás vehető figyelembe. Eljárási szabálysértés vizsgálatára is csak akkor kerülhet sor, ha az a büntető eljárási törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések között szerepel. Ezért azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre

hivatkoznak, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania.

- [19] Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak helye nincs [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés].
- [20] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [21] A felülvizsgálati indítvány ilyen, az érdemi felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértésre hivatkozott, amikor azt kifogásolta, hogy a elsőfokú-, és másodfokú bíróság a részletes indokolási kötelezettségének nem tett eleget, mivel a perben csatolt bizonyítékok tekintetében egyáltalán nem tűnik ki az ítéletekből az, hogy a felmerült bizonyítékok milyen értékelése, mérlegelése vezetett a tények ítéleti rögzítéséhez, ezt erősíti az a körülmény is, hogy ugyanazon bizonyítékok alapján a bűnösség kérdését illetően egymásnak ellentmondó döntéseket hoztak.
- [22] A Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja szerint a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.
- [23] A törvény kizárólag a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése, vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében teszi vizsgálandóvá az indokolási kötelezettség teljesítését.
- [24] Az ítélet indokolásának elégtelensége akkor vezet hatályon kívül helyezéshez, ha a mulasztás a határozatot felülvizsgálatra alkalmatlanná teszi. Amennyiben pedig az ítélet az indokolási kötelezettség megsértésének a Be. 373. § (1) bekezdés III. pontja szerinti fogyatékoságban szenved, az ítélet e részének, rendelkezésének anyagi jogi tartalma, helyessége, törvényessége nem is vizsgálható, mert felülbírálatra eleve alkalmatlan.
- [25] A Kúria leszögezi, hogy a büntetőeljárási törvény szerint felülvizsgálati eljárásnak a bíróság jogerős ügydöntő (első- és másodfokú) határozata ellen van helye. Ezt azért tartja szükségesnek a Kúria megállapítani, mert a felülvizsgálati indítványnak az az összegzése, hogy ... V. rendű terhelt vonatkozásában eljáró bíróságok ugyanazon tények, ugyanazon bizonyítékok alapján a bűnösség kérdését illetően egymásnak ellentmondó döntéseket hoztak, a felülvizsgálat tárgyát képező első- és másodfokú határozat vonatkozásában nem helytálló, hiszen mindkét - felülvizsgálattal támadt - határozat ... V. rendű terheltet, a másodfokú bíróság által pontosított tényállás alapján ugyanazokban a bűncselekményekben mondta ki bűnösnek.
- [26] A Kúria mindezek után megállapítja, hogy ... V. rendű terhelt bűnügyében az első- és a másodfokú bíróság a Be. 373. § (1) bekezdés III. pontja által meghatározott körben - a büntetőjogi főkérdések tekintetében - nem mulasztott, miután a szükséges és

elégséges mértékben egyaránt eleget tett indokolási kötelezettségének. Az elsőfokú bíróság tényállást állapított meg, amit a másodfokú bíróság pontosított, illetve kiegészített, és ez alapján magára nézve is irányadónak tekintett, mindkét bíróság ellenőrizhető módon rögzítette a ténymegállapításhoz, valamint az általa alkalmazott anyagi és eljárásjogi szabályhoz vezető indokait, következtetéseit, álláspontját.

- [27] A Kúria egyetért a másodfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le, az ügy ténybeli és jogi megítélése szempontjából releváns valamennyi bizonyítékot beszerezte, azokat mérlegelési körébe vonta, indokolása során rendkívül részletes magyarázatát adta annak, hogy a tényállást milyen bizonyítékok alapján állapította meg. A másodfokú bíróság indokolásból jól nyomon követhető, hogy az elsőfokú bíróság a másodfokon eljáró bíróság számára is irányadó tényállást a terhelt védekezésével szemben milyen bizonyítékokra alapította; emellett a másodfokú bíróság ezeket a bizonyítékokat ismételten számba vette; részletesen kifejtette, majd összefoglalta, hogy az V. rendű terhelt védekezését az elsőfokú bíróság helyesen miért nem fogadta el. (másodfokú ítélet indokolása 5. oldal utolsó bekezdésétől 11. oldal hatodik bekezdéséig).
- [28] A Kúria mindezek alapján a felülvizsgálati indítványnak az indokolási kötelezettség megsértésére alapított kifogását nem találta alaposnak.
- [29] Mindezekre figyelemmel - s miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 426. § alapján - ... V. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [30] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

, 2017. február 1.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. előadó bíró, Dr. Pálosi-Magyari László s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Lévai Viktória
tisztviselő